

OBSAH

ÚVOD	3
A ANALYTICKÁ ČASŤ	4
1. HISTÓRIA.....	5
2. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE.....	6
A. Dopravná a administratívna poloha obce	6
B. Prírodný potenciál obce	7
3. OBYVATEĽSTVO	8
A. Demografický vývoj obce.....	8
B. Veková štruktúra obyvateľstva	10
C. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	11
D. Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva.....	12
4. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	14
A. Ekonomická štruktúra vytváraná súkromným sektorom	14
B. Ekonomická štruktúra obce.....	14
C. Ekonomická aktivita obyvateľstva.....	14
D. Rozpočet obce, štruktúra majetku a cudzích zdrojov	18
5. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA.....	19
A. Domový a bytový fond	20
B. Školstvo	22
C. Zdravotná a sociálna starostlivosť	22
6. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE	23
A. Energetické siete.....	23
B. Inžinierske siete	23
C. Odpadové hospodárstvo	24
7. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI	25
8. CESTOVNÝ RUCH	26
9. SWOT ANALÝZA OBCE POTVORICE.....	27
B STRATEGICKÁ ČASŤ	36
10. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE	36
11. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA.....	37
C PROGRAMOVÁ ČASŤ	39
1 Prehľad projektových zámerov obce POTVORICE 2015 – 2023.....	53
Z – zámer, PD – projektová dokumentácia hotová	54
2 Prehľad stratégie obce POTVORICE 2015 -2023	55
D REALIZAČNÁ ČASŤ	56
1 Personálne zabezpečenie aktivít	56
2 Stanovenie merateľných ukazovateľov	58
E FINANČNÁ ČASŤ	59
1 Finančný plán	59

2 Schválenie programu rozvoja obce	60
<u>POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE</u>	<u>61</u>
<u>ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV A OBJEKTOV</u>	<u>62</u>

ÚVOD

Program rozvoja obce Potvorice na roky 2015 -2023 je strednodobý plánovací dokument, spracovaný v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja 531/2001 Z.z (aktualizovaný ďalej v zmysle 539/2008 a následne 309/2014).

Jeho východiskom je realizovaná aktuálna analýza, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja obce.

Program rozvoja obce definuje opatrenia, úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre, v rozvoji cestovného ruchu a v ďalších oblastiach ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené priority a ciele.

Program pozostáva z :

- a) analytickej časti,
- b) strategickej časti,
- c) programovej časti,
- d) realizačnej časti a
- e) finančnej časti.

Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia a tiež systém monitorovania – stanovenie merateľných ukazovateľov.

Program rozvoja obce je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Program rozvoja obce Potvorice na roky 2015 – 2023 je verziou 1.0 Programu rozvoja obce. Schválený bol dňa 31.08.2015 uznesením č. 18/2015.

Za kolektív autorov

Ing. Stanislav Dreisig

riaditeľ TRRA

A ANALYTICKÁ ČASŤ

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,
- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí jej územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

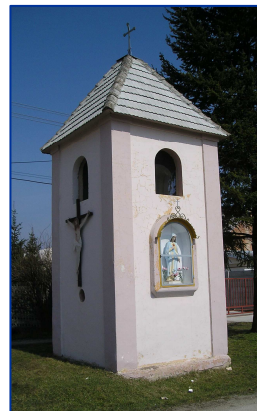
Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciacie medzi obcami a regiónmi.

1. HISTÓRIA

Prvá písomná zmienka o Potvoriciach pochádza z roku 1263. Názov obce prešiel niekoľkými vývojovými štádiami. V roku 1263 sa obec nazývala Potworich, ďalej Pothowarich, Pothoworich, Potuorch, v roku 1348 Pathwaricz, v roku 1773 Potworicze, v roku 1920 Patvarovce a až v roku 1927 sa ustáli na názov Potvorice.

V stredoveku obec patrila ku kráľovským majetkom, neskôr viacerým šľachtickým rodom Ruttkayovcom, Bársonyovcom, Csákyovcom, Jeszenszkovcom a ďalším. V roku 1715 mala obec 2 mlyny, 25 poddanských a 11 želiarskych domácností. V 19. storočí a v 1. polovici 20. storočia bola rozšírená výroby paličkových konopných a cvernových čipiek.

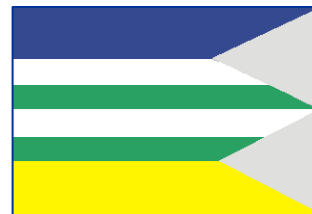

S obcou Potvorice sa spája aj veľmi dôležité nálezisko, najstaršie známe na Slovensku. Začiatkom r. 1961 pri vyhlbovaní základov rodinného domu objavil M. Páleník asi 40 cm pod dnešným povrchom skupinu včasnorslovanských žiarových hrobov. V západnej časti stavby bolo nájdených 11 ručne formovaných nádob – popolnic s obsahom nedohorených ľudských zvyškov. Z prvých 4 urien sa zachovali len fragmenty a zvyšných 7 je uložených v Múzeu v Novom meste nad Váhom. Medzi týmito nálezmi sa nachádzal aj materiál žiarového hrobu lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej – amfora, torzo menšej amforky, črepy kónickej šálky, črepy misy a bronzová ihlica. V 80 – tých rokoch 20. storočia sa našli 2 popolnice lužickej kultúry – amforovité vázy, ktorých bližšie náleziskové okolnosti nie sú známe.

Okrem existencie najstaršieho známeho náleziska ranoslovanského pohrebiska na Slovensku sa v obci nachádza i barokovo – klasicistická zvonica vežového typu z druhej polovice 18. storočia. V súčasnosti je udržiavaná a stále funkčná.

SYMBOLY OBCE

Podoba obecnej pečate sa zachovala z prvej polovice 18. storočia a zároveň poslúžila ako hlavný prameň pri spracovaní obecného erbu. Odtlačok pôvodného typára z r. 1736 je uložený v Krajinskom archíve v Budapešti v Altenburgerovej zbierke pečatí.

Na pečati s kruhopisom SIGILUM PATRUM PATVAROC 1736 je vyobrazené zložité znamenie, ktoré tvoria štyri ratolesti s troma kvetmi v strede, medzi nimi rýľ (alebo lemeš), vyplňajúci spodné pole medzi skríženými kosami a nad nimi ornament.

2. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE

A. **DOPRAVNÁ A ADMINISTRATÍVNA POLOHA OBCE**

Obec Potvorice leží na pravej strane Váhu, 8 km južne od Nového Mesta nad Váhom. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 177 m.n.m. Katastrálne územie obce sa rozkladá na ploche takmer 405 ha a k 31.12.2014 v nej žilo 609 obyvateľov. Hustota obyvateľstva je 148,84 obyvateľov/km². (k 1.1.2014)

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Nové Mesto nad Váhom a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Charakteristika prostredia kde je obec lokalizovaná je dôležitá vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie. Úroveň a kvalita vonkajších väzieb sa odrzkadľuje v možnostiach a schopnostiach obce sa rozvíjať.

Mapa 1: Geografická poloha obce Potvorice

B. PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE

Obec Potvorice leží v severnej časti považského výbežku Podunajskej nížiny na nive medzi Váhom a Dudváhom. Obec sa rozprestiera na pravom brehu Váhu. Susedí s katastrálnym územím obcí Považany a Brunovce.

Podunajská nížina mala dlhý geologický vývoj. Odlesnený chotár tvoria mladšie treťohorné usadeniny pokryté riečnymi uloženinami. Hlavnými usadeninami sú piesky, íly, zlepenca a vápence. Pôda je premenená na úrodné polia a patrí k najúradnejším vôbec, čo potvrdzuje aj charakter využívania pôdneho fondu obce.

Tab č. 1 Využitie pôdy - územie Potvorice 2014

druh	m2
<i>poľnohospodárska pôda</i>	2 948 472
orná pôda	2 305 306
chmeľnica, vinica	0
záhrada	159 129
ovocný sad	
trávnatý porast	484 037
<i>nepoľnohospodárska pôda</i>	1 096 266
lesný pozemok	33 166
vodná plocha	263 427
zastavaná plocha a nádvorie	381 619
ostatná plocha	418 054
SPOLU ÚZEMIE	4 044 738

Zdroj: Štatistický úrad 2014

3. OBYVATEĽSTVO

A. **DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE**

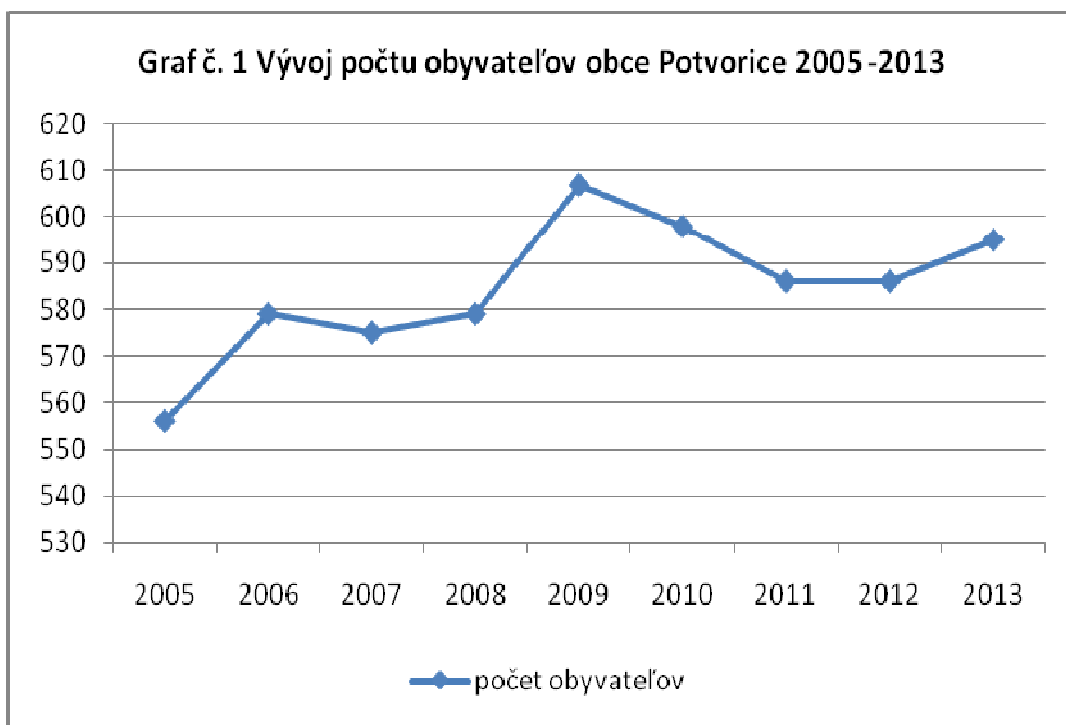
Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Potvorice do skupiny malých obcí do 1 000 obyvateľov. Podľa dostupných dát za roky 2005 až 2013 môžeme hodnotiť demografický vývoj počtu obyvateľov obce Potvorice. Tento možno hodnotiť ako mierne rastúci. Od roku 2005 do roku 2008 počet obyvateľov rástol a dosiahol svoj vrchol v roku 2009. Následne však opäť začal klesať a osciluje v stálejšej hodnote 586. K 31.12.2014 bol počet obyvateľov 609 a teda potvrdil mierne rastúci demografický trend.

Tab. č. 2 Vývoj demografických ukazovateľov Obec Potvorice 2005 - 2013										
<i>Ukazovateľ</i>	<i>Pohlavie</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.	Spolu	556	579	575	579	607	598	586	586	595
	Muži	270	285	284	283	298	297	286	293	297
	Ženy	286	294	291	296	309	301	300	293	298
Živonarodení	Spolu	9	8	8	4	8	7	8	6	9
	Muži	4	5	5	2	5	4	2	4	5
	Ženy	5	3	3	2	3	3	6	2	4
Zomretí	Spolu	5	1	18	9	6	6	14	4	9
	Muži	3	0	10	5	3	2	8	1	4
	Ženy	2	1	8	4	3	4	6	3	5
Prirodzený prírastok obyvateľstva	Spolu	4	7	-10	-5	2	1	-6	2	0
	Muži	1	5	-5	-3	2	2	-6	3	1
	Ženy	3	2	-5	-2	0	-1	0	-1	-1
Priťahovaní na trvalý pobyt	Spolu	6	19	11	15	34	11	16	16	16
	Muži	3	12	6	6	17	5	6	7	7
	Ženy	3	7	5	9	17	6	10	9	9
Vystáňovaní na trvalý pobyt	Spolu	15	3	5	6	8	21	9	18	7
	Muži	6	2	2	4	4	8	4	3	4
	Ženy	9	1	3	2	4	13	5	15	3
Migračné saldo	Spolu	-9	16	6	9	26	-10	7	-2	9
	Muži	-3	10	4	2	13	-3	2	4	3
	Ženy	-6	6	2	7	13	-7	5	-6	6
Celkový prírastok obyvateľstva	Spolu	-5	23	-4	4	28	-9	1	0	9
	Muži	-2	15	-1	-1	15	-1	-4	7	4
	Ženy	-3	8	-3	5	13	-8	5	-7	5

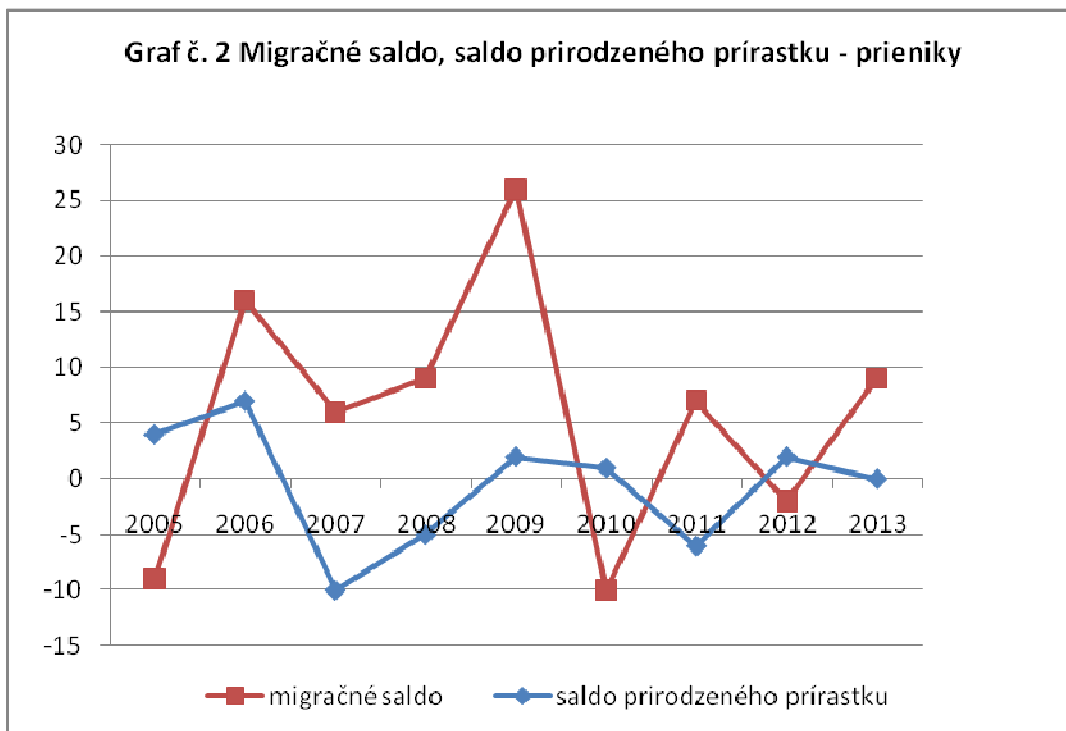
Zdroj: Štatistický úrad SR

Demografická krivka za sledované obdobie od roku 2005 – 2013 poukazuje na mierne rastúci demografický trend rozvoja obce Potvorice.

Na mierne rastúcom a teda pozitívnom demografickom trende sa výraznejšie podpisujú hodnoty migračného salda t.j. sťahovanie do obce.

B. VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je väčšinou nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií. Pokles pôrodnosti v posledných rokoch vedie k postupnému znižovaniu podielu predproduktívneho veku (do 14 rokov) a nárastu obyvateľstva v produktívnom veku (15 - 64 rokov) a poproduktívnom veku (nad 65 rokov). Na disproporciu medzi podielom obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku poukazuje index starnutia. Index starnutia vyjadruje počet osôb vo veku 65 a viac rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0 - 14 rokov. Pri hodnote väčšej ako 100 možno hovoriť o regresívnom, pri hodnote menšej ako 100 o progresívnom vekovom zložení obyvateľstva.

Tab. č. 3 Starnutie obyvateľstva POTVORICE													
Veková kategória	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov celkom	530	536	556	561	556	579	575	579	607	598	586	586	595
Predproduktívny vek – muži (0-14)	42	43	46	48	47	53	55	53	62	57	57	56	57
%	16,28	16,48	17,1	17,65	17,41	18,6	19,37	18,73	20,81	19,19	19,93	19,11	19,19
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	37	38	41	41	43	44	45	48	53	54	56	51	54
%	13,6	13,82	14,29	14,19	15,03	14,97	15,46	16,22	17,15	17,94	18,67	17,41	18,12
Produktívny vek – muži (15-59)	165	167	173	175	174	179	185	188	191	194	194	203	209
%	63,95	63,98	64,31	64,34	64,44	62,81	65,14	66,43	64,09	65,32	67,83	69,28	70,37
Produktívny vek – ženy (15-54)	141	144	150	154	150	154	157	153	153	144	188	190	194
%	51,84	52,36	52,26	53,29	52,45	52,38	53,95	51,69	49,51	47,84	62,67	64,85	65,1
Poproduktívny vek – muži (60+)	51	51	50	49	49	53	44	42	45	46	35	34	31
%	19,77	19,54	18,59	18,01	18,15	18,6	15,49	14,84	15,1	15,49	12,24	11,6	10,44
Poproduktívny vek – ženy (55+)	94	93	96	94	93	96	89	95	103	103	56	52	50
%	34,26	33,82	33,45	32,53	32,52	32,65	30,58	32,09	33,33	34,22	18,67	17,75	16,78
Index starnutia	183,54	177,78	167,82	160,67	157,78	153,61	133,00	135,64	128,70	134,23	80,53	80,37	72,97
Priemerný vek u mužov	38,76	38,56	37,98	37,94	38,39	38,46	37,17	36,90	36,18	36,95	37,43	38,03	37,83
Priemerný vek u žien	43,85	43,94	43,33	42,99	43,27	43,62	42,79	42,44	41,77	42,11	40,89	41,59	41,14

Zdroj: Štatistický úrad SR

C. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Dostupné údaje o vzdelaní obyvateľstva sú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Vzhľadom k rozvoju systému školstva, ktorý sa zameriava na ďalšie vzdelávanie a rôzne medzistupne vo vzdelávaní, ale i ekonomickému trendu, ktorý kladie požiadavky na nové vzdelávanie, je obtiažne hodnotiť vzdelanostnú úroveň spred desiatich rokov a tú dnešnú. Badateľný je úbytok počtu osôb so základným vzdelaním. Zrejmý je však nárast počtu osôb s ukončeným vysokoškolským vzdelaním ako aj úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou. Vzdelanostný potenciál môžeme porovnávať v rámci mikroregiónu, okresu a kraja, resp. medzi obcami navzájom. Pre zdĺhavosť tohto porovnania, porovnanie nie je súčasťou tohto dokumentu.

Potvorice				
Základné		28	58	86
Učňovské (bez maturity)		56	34	90
Stredné odborné (bez maturity)		48	37	85
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		11	9	20
Úplné stredné odborné (s maturitou)		61	66	127
Úplné stredné všeobecné		11	13	24
Vyššie odborné vzdelanie		4	4	8
Vysokoškolské bakalárske		3	3	6
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		8	16	24
Vysokoškolské doktorandské		1	0	1
Vysokoškolské spolu		12	19	31
Študijný odbor	prírodné vedy	1	1	2
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	6	1	7
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	2	3	5
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	0	1	1
	zdravotníctvo	0	2	2
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	1	5	6

	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	1	5	6
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	1	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
	nezistený	54	51	105
Bez školského vzdelania		2	2	4
Nezistené		287	293	580
Úhrn				
Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011				

D. NÁRODNOSTNÁ A NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Štruktúru obyvateľov Potvoríc podľa národnosti znázorňuje tabuľka 5:

Tab. č. 5 Národnostná štruktúra obyvateľstva POTVORICE SOBD 2011															
%	slovenská	česká	rómska	maďarská	rusínska	ukrajinská	moravská	nemecká	poľská	chorvátska	srbská	ruská	bulharská	ostatné	nezistená
Okres Nové Mesto nad Váhom 2011	92,88	0,89	0,19	0,12	0,00	0,05	0,14	0,03	0,03	0,01	0,01	0,01	0,02	0,15	5,47
Obec Potvorice 2001	98,51	1,12							0,19						0,19
Obec Potvorice 2011	98,45	0,69					0,345	0,172						0,17	0,17
Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011															

Obyvateľstvo je z 98,45 % slovenskej národnosti. Z obyvateľstva sa vyskytuje tiež zastúpenie obyvateľstva národnosti českej 0,69 % , moravskej (0,35 %) , nemeckej (0,172 %) .

Náboženským vyznaním sa rozumie účasť obyvateľstva na náboženskom živote niektorej cirkvi, alebo vzťah k nej. Štruktúru obyvateľov obce Potvorice podľa náboženského vyznania znázorňuje tabuľka 6:

Tab. č. 6 Náboženské vyznanie v obci POTVORICE SOBD 2011															
%	Rímsko-katolícke	Evanjelické	Grécko-katolícke	Bez vyznania	Nezistené	Bratská jednota baptistov	Reformovaná kresťanská cirkev	Pravoslávna	Svedkovia Jehovovi	Evanjelická cirkev metodistická	Apoštolská cirkev	Cirkev adventistov siedmeho dňa	Kresťanský zbor	Starokatolícka	iné
Trenčiansky kraj 2001	71,9	9,6	0,2	14,4	3			-	-	-	-		-		0,8
Trenčiansky kraj 2011	64,1	8,1	0,2	15,31	10,9			0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2		0,4
Okres NM 2011	51,16	19,95	0,19	27,64		0,03	0,03	0,11	0,23	0,32	0,18		0,15		
Obec Potvorice 2001	88,06	2,43	0,19	7,28	0,37				0,75						0,93
Obec Potvorice 2011	78,62	4,14	0,34	14,14	2,07					0,34				0,17	0,17

Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011

Z hľadiska náboženskej štruktúry obyvateľstva prevláda v obci rímskokatolícke vierovyznanie (78,62%). Ostatní obyvatelia uviedli že sú veriacimi Evanjelickej cirkvi (4,14 %), Gréckokatolíckej cirkvi (0,34 %), Evanjelickej cirkvi metodistickej (0,34 %), bez náboženského vyznania (14,14%), prípadne vierovyznanie nebolo zistené (2,07 %). Zastúpené sú i novodobé cirkvi Starokatolícka cirkev (0,17 %). Oproti poslednému sledovanému obdobiu sa znížilo % občanov hlásiacich sa k cirkvám a znížilo sa tiež % obyvateľstva hlásiaceho sa k rímskokatolíckej cirkvi. Keďže oproti posledne sledovanému obdobiu sa spresnilo sledovanie zastúpenia novodobých cirkví, vieme identifikovať tiež počet občanov hlásiacich sa k týmto cirkvám.

4. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Ekonomický potenciál obce možno definovať ako spolupôsobenie v obci sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jeho obyvateľstva.

Na rozvoji ekonomického potenciálu sa v obci Potvorice podieľajú nielen podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území, ale aj obecná samospráva, a nepriamo aj občania, ktorí sa podieľajú na spoločenskom dianí obce.

A. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA VYTVÁRANÁ SÚKROMNÝM SEKTOROM

Rozhodujúce pre ekonomický rozvoj obce sú podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektora. Súkromné podnikania v obci sa sústreďuje predovšetkým do týchto oblastí:

- výrobná činnosť, maloobchod a veľkoobchod sústredená do činností obchodných spoločností – predovšetkým spoločností s ručením obmedzeným,
- fyzické osoby podnikajúce predovšetkým v oblasti obchodu, pohostinských služieb a drobných služieb pre obyvateľov.

B. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Podľa stavu zápisov v obchodnom registri príslušného súdu a registrácie na živnostenskom úrade k 29.07.2015 na území obce podniká:

- ✓ 18 spoločností s ručením obmedzeným (s. r. o.),
- ✓ 1 družstvo
- ✓ 1 verejno-obchodná spoločnosť (v. o. s.)
- ✓ 1 akciová spoločnosť (a. s.)
- ✓ 1 štátny podnik (š.p.)
- ✓ 11 fyzických osôb – živnostníkov.

Možno konštatovať, že v obci v súčasnosti podniká viac subjektov než tomu bolo v posledne porovnávanom období a možno tiež konštatovať, že v obci podniká viac fyzických a právnických osôb než je tomu u veľkostne podobných obcí.

C. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

Významným ukazovateľom ekonomiky je ukazovateľ ekonomickej aktivity obyvateľstva. Sledovať môžeme %tuálny podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ale i štruktúru odvetví v ktorých je zamestnané obyvateľstvo ako i dochádzanie obyvateľstva.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2001 žilo v obci Potvorice 530 evidovaných obyvateľov a 257 teda 48,49 % z nich bolo ekonomicky aktívnych. 161 z nich pritom dochádzalo.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2011 žilo v obci Potvorice 586 obyvateľov a 284 teda 48,46 % z nich bolo ekonomicky aktívnych. 250 z nich pritom dochádzalo.

Z porovnania si možno všimnúť:

- Priamoúmerný nárast počtu aktívnych osôb vo vzťahu k zvyšovaniu počtu obyvateľov
- Nepriamoúmerný nárast počtu osôb, ktoré dochádzali
- Rast počtu obyvateľov obce

Tab. č. 7 Ekonomická aktivita obyvateľstva Potvorice - porovnanie			
	SOBD 2001	SOBD 2011	%tuálna zmena
počet obyvateľov	530	586	10,57
ekonomicky aktívne osoby	257	284	10,51
dochádzka do zamestnania	161	250	55,28
Zdroj: ŠÚ			

Zmeny v ekonomike sa podieľajú aj v podiele zamestnanosti v jednotlivých odvetviach hospodárstva. Ustupuje podiel zamestnaných obyvateľov v priemysle a poľnohospodárstve a narastá podiel obyvateľov zamestnaných v oblasti služieb. Keďže máme dostupné údaje z rokov SOBD 2001 ako i SOBD 2011 môžeme údaje na úrovni obce porovnávať. Novšie údaje nám poskytujú presnejšie informácie o ekonomickej aktivite osôb podľa odvetví. V posledne porovnávanom období r. 2001 bola ekonomická aktivita veľkej časti osôb nezistená, čo podávalo iba orientačný prehľad o ekonomickej aktivite osôb. Keďže SOBD jednej obce je iba malou vzorkou ekonomicky aktívnych osôb, nie je možné formulovať všeobecné závery platné pre celkový ekonomický trend. Všimnúť si však môžeme :

- zachovanú zamestnanosť vo výrobe a stavebníctve (priemysel)
- vysokú zamestnanosť v oblasti štátnej a verejnej správy, na úseku vzdelávania
- vysokú aktivitu v oblasti obchodných činností

Tab. č. 8 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	dochádza
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	5	1	6	6
Výroba potravín	0	2	2	1
Výroba textilu	1	0	1	0
Výroba odevov	1	0	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	0	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	9	11	20	20
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	14	4	18	17
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2	3	5	4
Výroba elektrických zariadení	9	12	21	21
Výroba strojov a zariadení i. n.	12	13	25	23
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	15	20	19
Výroba nábytku	10	1	11	10
Iná výroba	0	1	1	0
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	0	2	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	1	1
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0	1	1
Výstavba budov	5	2	7	7
Inžinierske stavby	3	0	3	1
Špecializované stavebné práce	13	2	15	11
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	4	0	4	4
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	12	4	16	13
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	16	15	31	26
Pozemná doprava a doprava potrubím	5	2	7	7
Poštové služby a služby kuriérov	0	4	4	3
Ubytovanie	1	1	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	4	5	9	8
Nakladateľské činnosti	1	0	1	0
Telekomunikácie	1	0	1	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	0	1	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	0	1	1
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	0
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Prenájom a lízing	1	0	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	1	1	2	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	1	3	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5	7	12	11

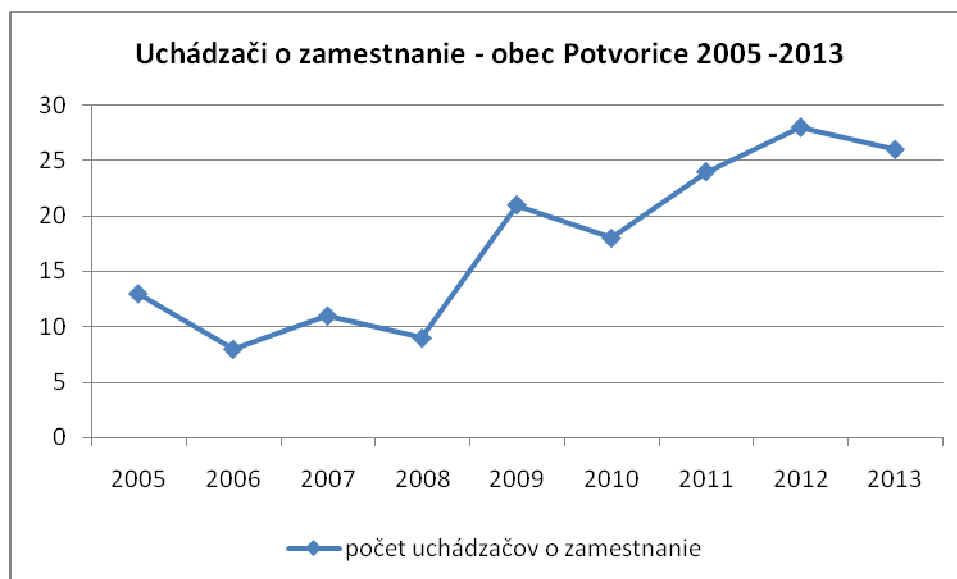
Vzdelávanie	0	8	8	6
Zdravotníctvo	2	6	8	6
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2	2
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	1	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	0	1	1	1
Nezistené	3	1	4	4
Spolu	156	128	284	250

Okrem sledovania ekonomickej aktivity obyvateľstva, dôležitým ukazovateľom ekonomicky je tiež zamestnanosť obyvateľstva. O vývoji zamestnanosti v obci Potvorice vypovedá údaj o počte evidovaných nezamestnaných so sledovaním počtu uchádzačov o zamestnanie z radu žien. Vzhľadom k tomu, že disponibilná pracovná sila sa filtruje len na úrovni okresu, nie je možné objektívne určiť mieru nezamestnanosti, môžeme sledovať iba pokles alebo nárast počtu uchádzačov o zamestnanie z obce. Z tabuliek vidíme zrejmy nárast počtu uchádzačov o zamestnanie z obce Potvorice. Počet nezamestnaných vo vzťahu k počtu obyvateľov obce, ktorý vieme, že rástol, je primeraný. Kopíruje situáciu v SR, ale v porovnaní s inými obcami Trenčianskeho kraja sa javí relatívne pozitívne.

Tab č. 9 Počet uchádzačov o zamestnanie z obce Potvorice 2005 - 2013

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	13	8	11	9	21	18	24	28	26
Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	7	5	5	7	4	6	11	13	12
%-tuálny podiel - nezamestnané ženy	53,85	62,5	45,45	77,78	19,05	33,33	45,83	46,43	46,15

Zdroj: štatistický úrad

Graf č. 3 Uchádzači o zamestnanie – obec Potvorice 2005 - 2013

D. ROZPOČET OBCE, ŠTRUKTÚRA MAJETKU A CUDZÍCH ZDROJOV

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Obec môže priamo ovplyvňovať ekonomický rozvoj prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia prebiehajúca v ostatnom období spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce

Stále príjmy obce zabezpečujú predovšetkým daňové príjmy, a to podielové i miestne (vrátane poplatkov). Minimálnym príjmom obce sú príjmy z využívania obecného majetku.

Príjmy rozpočtu obce Potvorice sú tvorené nasledovnými položkami:

- ✓ podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- ✓ miestne dane a poplatky,
- ✓ príjmy z využívania obecného majetku,
- ✓ dotácie.

Výdaje rozpočtu obce

Výdavková časť rozpočtu obce charakterizuje prístupy obecnej samosprávy k napĺňaniu samosprávnych kompetencií, a to pri dodržiavaní dvoch základných princípov:

- ❖ racionálnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami,
- ❖ preferovaní rozvojových potrieb obce.

Výdavky rozpočtu obce predstavujú predovšetkým výdavky bežného rozpočtu obce, ktoré zabezpečujú plnenie funkcií obecnej samosprávy. Výrazný vplyv na zvyšovanie výdavkov bežného rozpočtu má rast cien energií, telekomunikačných, poštových služieb, kancelárskych potrieb a materiálu.

Výdavky rozpočtu obce boli v posledných rokoch členené nasledovne:

- ✓ mzdy a odvody,
- ✓ energie,
- ✓ odvoz odpadu,
- ✓ opravy a údržby,
- ✓ pohonné hmoty,
- ✓ kancelárske výdavky,
- ✓ telefón, poštovné,
- ✓ ostatné výdavky.

Tab. č.10 Rozpočet obce Potvorice						
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
príjmy	206 802	172 955	189 140	197 370	202 610	274 194
výdavky	206 802	172 955	189 140	197 370	202 610	274 194
Zdroj: Obec Potvorice, 2015						

5. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Potvorice smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

A. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Možnosti bývania a stavania rodinných domov a bytového fondu sú kľúčové faktory, ktoré ovplyvňujú demografický vývoj obce, rozvoj obce a naplňajú základnú obytnú funkciu obce.

Hustota osídlenia obce Potvorice je 148,84 obyvateľov na km² (2014) – relatívne vysoká. V roku 1991 bolo evidovaných 167 obydľí, pričom 149 z nich bolo trvale obývaných. V ďalšom desaťročí (1991 – 2001) sa počet obyvateľov zvyšoval a prebehla tiež výstavba nových obydľí. V desaťročí 2001 – 2011 sa ďalej počet obyvateľov opäť zvyšoval a došlo k ďalšiemu nárastu obydľí na počet 194 pričom 162 z nich je v súčasnosti (SOBD 2011) trvale obývaných.

Ak hodnotíme jednotlivé desaťročia, môžeme konštatovať, že výstavba nových obydľí a podiel ich osídlenia bol priamoúmerný zvyšovaniu počtu obyvateľov.

Čo sa týka voľných domov na bývanie, teda domov neobývaných, ich podiel je asi 17 % - primeraný podiel . Podiel neobývaných obydľí tvorí potenciál na bývanie, ktorý je možné :

- speňažiť odpredajom nehnuteľností/ pozemkov ich majiteľmi
- chápať ako víkendové chalupy – chaty – snažiť sa o tvorbu programu pre víkendových hostí
- obývať formou predaja / prenájmu novým majiteľom a dosiahnuť tak vyšší počet obyvateľov.

Tab. č. 11 Osídlenie obce Potvorice			
Rok	1991	2001	2011
Počet obyvateľov	545	530	586
Počet obydľí	167	182	194
% nárast počtu obydľí - výstavba			6,59
Trvale osídlené obydľia	149	159	162
% voľných domov na bývanie	16,2	17,44	17,4
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 1991, 2001, 2011			

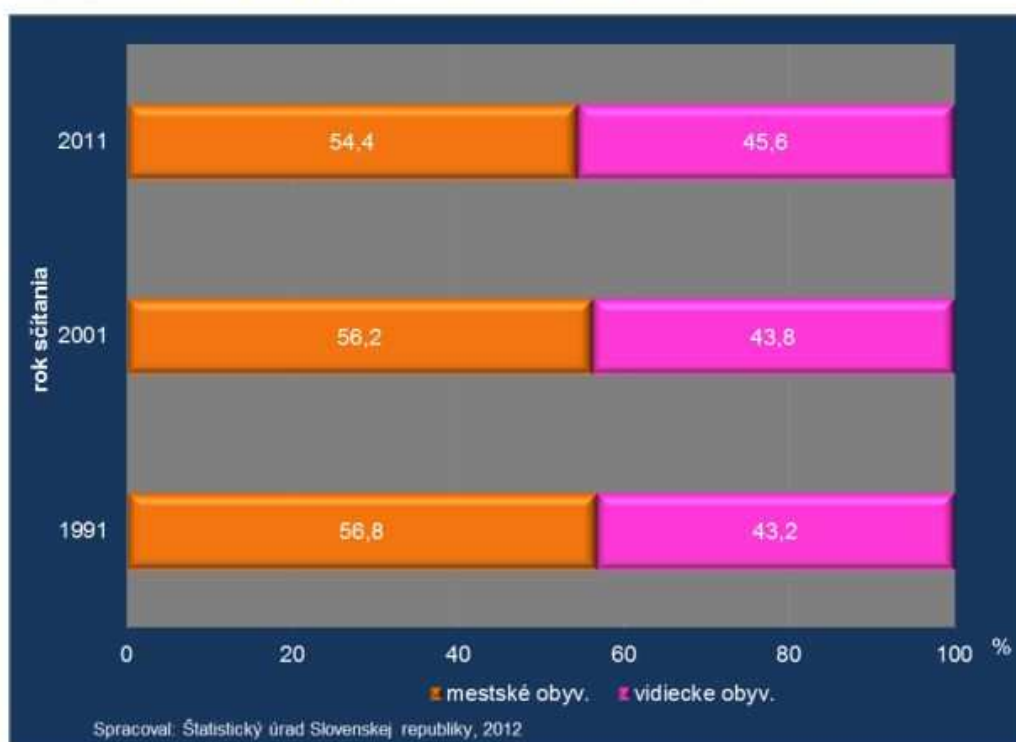
Obec Potvorice z hľadiska bývania charakterizuje predovšetkým :

- Vyššia hustota obyvateľstva v porovnaní s inými obcami
- Primeraný stavebný vývoj
- Primeraný podiel voľných domov

V súvislosti s osídlením obce a bývaním všimnime si trend vývoja bývania čo sa týka podielu mestského a vidieckeho obyvateľstva a teda podiel obyvateľstva bývajúceho v mestách a na dedine. Podiel obyvateľstva bývajúceho na vidieku je na Slovensku vo všeobecnosti veľmi vysoký, tvorí takmer polovicu bývajúceho obyvateľstva. Ešte zaujímavejší je fakt, že tento podiel má rastúci trend.

G 3 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 – 2011

Graf č. 4 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 - 2011

B. ŠKOLSTVO

V obci sa nachádza iba predškolské zariadenie, ktorá slúži deťom obce Potvorice. Budova škôlky je umiestnená na okraji obce.

Predškolské zariadenie v Potvoriciach je v prevádzke od roku 1953, avšak v roku 1983 sa presťahovala MŠ do priestorov bývalej ZŠ pre žiakov 1.-5. triedy. Pôvodné priestory boli upravené, objekt sa rozdelil na tri časti: MŠ, obecná knižnica a osvetové stredisko.

V súčasnosti je MŠ jednotriedna s 21 deťmi. Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku od 2-6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Okrem toho MŠ poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu. V zariadení pracuje 5 pracovníkov, ktorí zabezpečujú chod zariadenia.

Základné školstvo datuje svoju históriu vo vedľajšej obci Považany, kde bola v auguste 1973 slávnostne otvorená deväťtriedna ZDŠ, ktorú doteraz navštevujú aj školopovinné deti z našej obce.

Tab. č. 12 Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie v obci Potvorice

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ	24	24	21	21	21	21
počet pracovníkov zariadenia	5	5	5	5	5	5

Zdroj: Obec

C. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Zdravotnú starostlivosť poskytujú obyvateľom obce zdravotnícke zariadenia a Nemocnica s poliklinikou v Novom Meste nad Váhom. V súčasnosti sa neuvažuje nad vymedzením priestoru a vytvorením podmienok pre zavádzanie lekárskej starostlivosti priamo v obci, pretože blízkosť okresného mesta a výhodnosť dopravného spojenia umožňuje obyvateľom obce dostatočne využívať služby okresných zdravotníckych zariadení. V prípade potreby odbornej starostlivosti o starších občanov využívame tzv.

opatrovateľskú službu. Obec v súčasnosti nemá spracovaný Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb.

6. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

A. ENERGETICKÉ SIETE

Elektrická energia a plynofikácia

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Západoslovenská energetika, a.s.. V minulosti bol prívod elektrickej energie vzhľadom k neustále sa zvyšujúcemu počtu obyvateľov nepostačujúci, čo obec riešila v spolupráci so Západoslovenskou energetikou dobudovaním novej trafostanice v roku 2006. V súčasnosti môžeme hodnotiť technický stav elektrických sietí ako uspokojivý.

Úroveň plynofikácie môžeme taktiež hodnotiť kladne, pretože jej dvojetapové vybudovanie v rokoch 1993-1994 pokrylo a zabezpečilo dodávku plynu do všetkých domácností v katastri obce.

B. INŽINIERSKE SIETE

Inžinierske siete vytvárajú základný predpoklad pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci. Ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. V obci nie sú inžinierke siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Vodovod a kanalizácia

Obec je pokrytá 100% vodovodom. Je zabezpečená dodávkou pitnej vody z vodného zdroja nachádzajúce sa v intraviláne obce Čachtice s výdatnosťou 205 l/s. Vodný zdroj je súčasťou zásobovacieho systému vodovodu Čachtice - Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá. Vybudované vodovodné potrubie v katastri obce ako aj vodný zdroj sú pod správou TVK. Z hľadiska našich potrieb a zámerov v krátkodobom horizonte uvažujeme s predĺžením vodovodnej siete k novovybudovaným obytným jednotkám v obci.

Kanalizácia obce je vyriešená prostredníctvom splaškového odkanalizovania, ktoré je však pre budúci vývoj obce nedostatočné. V spolupráci s obcami Považany, Brunovce a Horná Streda v súčasnosti máme pripravenú potrebnú projektovú dokumentáciu

a právoplatné územné rozhodnutie, ktoré sú základným krokom k vybudovaniu kanalizačného systému obce. Zároveň tento investičný zámer je už v súčasnosti zobrazený v územnom pláne obce. Realizácia bude zastrešená spoločnosťou TVK. V prípade koncovky kanalizačného systému mikroregiónu uvažujeme s rozšírením kapacity existujúcej ČOV v Brunovciach alebo s vybudovaním novej čističky odpadových vôd pre potrebný počet ekvivalentov v Hornej Strede.

Dopravné siete a dopravné systémy

Verejnú dopravnú sieť v obci zabezpečuje autobusová, železničná a cestná doprava. Autobusová doprava slúži k presunu do okresného mesta Nové Mesto nad Váhom. Intenzita autobusovej dopravy je na oba smery počas pracovných dní a víkendu postačujúca približne v 1- hodinových intervaloch. Prípadné medzere v dopravnom poriadku obyvatelia riešia dopravou na vlastné náklady.

Z hľadiska železničnej dopravy obec leží na dvojkolajnej elektrifikovanej trati č. 120 (Bratislava – Žilina) medzi železničnou stanicou Piešťany a Nové Mesto nad Váhom.

O bežnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií sa stará obec Potvorice, resp. obecný úrad. Aj napriek našej snahe je stav miestnych komunikácií podpriemerný, preto predpokladáme v budúcnosti nutnosť resp. potrebu investovať do opravy komunikácií a technológie zimnej údržby.

C. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec Potvorice realizuje separáciu komunálneho odpadu v týchto kategóriách:

- plasty – vývoz 1 x mesačne,
- papier a textil – 2 x ročne,
- sklo – uskladňujeme do kontajnerov rozmiestnených po obci, vývoz priebežne po ich naplnení cca 4 x ročne,
- elektronický odpad – vopred stanovený termín na určitý deň, kedy občania povykládajú odpad pred domy,
- nebezpečný odpad – v určený deň zväžanie do pripraveného kontajnera 1 x ročne.

Odberateľov zmesového komunálneho odpadu sú Technické služby Nové Mesto nad Váhom a vyseparovaných zložiek odpadu spoločnosť ENZO-VERONIKA-VES a.s.. Zároveň v nadväznosti na novozavedenú legislatívu súvisiacu s uskladňovaním a zhodnocovaním biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) plánujeme v krátkodobom časovom horizonte podniknúť kroky spojené s efektívnym využitím tejto v súčasnosti nezhodnocovanej zložky odpadu.

7. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI

V obci Potvorice sa každoročne koná množstvo spoločenských a kultúrnych podujatí pre obyvateľov obce. Sú to aktivity miestneho charakteru, ktoré sú spojené s históriou a zvyklosťami obce.

V rámci kultúrnych podujatí každoročne organizujeme fašiangový sprievod, stávanie mája, deň detí, deň matiek, tradičný futbalový zápas medzi ženatými a slobodnými, výstavu

ovocia a zeleniny a stretnutie dôchodcov. Stretnutie starších občanov sa koná v predvianočnom období, a zároveň je táto udalosť spojená s kultúrnym programom a občerstvením.

Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva formou poskytovania priestorov Miestneho osvetového strediska (kapacita cca 50 ľudí) pre jednotlivé podujatia, a taktiež spolupodieľaním na organizovaní kultúrnych a športových akcií.

Okrem toho sa na spoločenskom dianí obce bezprostredne podieľajú aj miestne organizácie – Telovýchovná jednota Potvorice a Zväz záhradkárov.

Tab č. 13 Spolky pôsobiace v obci a ich podpora

Názov spolku	Orientačná ročná výška dotácie z rozpočtu obce	Orientačná výška ročného rozpočtu spolku
Telovýchovná Jednota Semex Potvorice	6 000	10 000
Urbárska spoločnosť "Sihot"	0	0
Zväz záhradkárov	0	0
Skautistický oddiel VIKINGOVIA	200	200

Zdroj: Obec Potvorice 04/2015

8. CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

V obci Potvorice sa nenachádza národná kultúrna pamiatka, ani chránený prírodný areál alebo iný vzácny útvar, ktorý by mohol byť priamo zdrojom rozvoja cestovného ruchu. V obci sa však nachádza vodná plocha vhodná na rozvoj rybolovu, čo môže byť zdrojom rozvoja cestovného ruchu. Rovnako kvalitná poľnohospodárska pôda, môže do budúcnosti rozvíjať agroturistiku. Obec môže byť tiež obslužným miestom pre aktivity iných obcí, ktoré sa budú rozvíjať na danom území v súvislosti s cestovným ruchom.

Vzhľadom na prírodné a iné kultúrne danosti okolia sa obec bude v budúcnosti snažiť vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožní podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Tieto zámery sa môžu presadzovať aj prostredníctvom vytvoreného Mikroregiónu Alexandra Rudnaya, ktorý zastrešuje nielen našu obec, ale aj obce Považany, Brunovce a Hornú Stredú. Dôsledkom našich aktivít bude zvýšenie ekonomického rozvoja obce, ktorý patrí medzi strategické ciele obecnej samosprávy.

9. SWOT ANALÝZA OBCE POTVORICE

Swot analýza obce Potvorice bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- ✓ z analýzy doterajšieho vývoja,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- ✓ jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí),
- ✓ jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- ✓ poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- ✓ rozvojové zámery obce,
- ✓ strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ĽUDSKÉ ZDROJE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ takmer jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva,▪ mierne rastúci demografický trend▪ pozitívne saldo migrácie▪ materská škôlka v obci,▪ primeraný stavebný rozvoj obce▪ primeraná ekonomická aktivita obyvateľstva▪ udržanie podnikateľského prostredia v obci▪ možnosť pracovných príležitostí v obci, Novom Meste nad Váhom, či v Trenčíne,▪ dostatočné dopravné spojenie do zamestnania, škôl, na kultúrne, športové a iné podujatia,▪ predpoklady vybudovania ďalších bytových jednotiek▪ hospodárenie obce bez zadĺženia.	<ul style="list-style-type: none">▪ malá obec, stále malý počet obyvateľov▪ nedostatok finančných zdrojov na rozvoj obce▪ absencia školského zariadenia v obci▪ absencia zdravotného strediska v obci▪ zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles vo veku predproduktívnom),▪ nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci▪ slabá vybavenosť službami▪ odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce▪ relatívne vyššia hustota obyvateľstva.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce, najmä pre mladé rodiny,▪ rekonštrukcia, prípadne dobudovanie kultúrnych a športových zariadení,▪ vybudovanie nových bytových jednotiek,▪ modernizácia predškolského zariadenia,▪ rozšírenie a obnova existujúceho detského ihriska,▪ vybudovanie zón rekreácie a oddychu.	<ul style="list-style-type: none">▪ nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti,▪ ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny,▪ nepriaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (rast indexu starnutia),▪ nedostatok finančných prostriedkov potrebných k realizácii zámerov.

POLOHA OBCE A VÄZBA NA VONKAJŠIE OKOLIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu,▪ umiestnenie obce umožňuje rozmanitosť dopravného spojenia,▪ blízkosť napojenia obce na diaľnicu,▪ priaznivé podmienky obce pre rozvoj sociálnej, spoločenskej a kultúrnej funkcie,▪ vypracovaný územný plán obce▪ atraktívne okolie obce.	<ul style="list-style-type: none">▪ potreba aktualizácie územného plánu obce,▪ nejasné vlastnícke pomery u niektorých pozemkov v katastri obce,▪ nevysporiadanosť pozemkov pod miestnymi komunikáciami.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ využitie katastrálneho územia obce pre bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú výstavbu,▪ možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami,▪ možnosť využitia lokalizácie obce a výhodného dopravného spojenia obce k budovaniu priemyselných zón▪ realizácia projektu zameraného na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom.	<ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti,▪ narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry,▪ negatívny dopad realizovanej výstavby a rozmanitej dopravnej infraštruktúry na životné prostredie.

ENVIRONMENTÁLNE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE OBCE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ blízkosť prírodných prvkov,▪ dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu,▪ pripravená projektová dokumentácia k riešeniu problémov spojených s odkanalizovaním obce a vybudovaním ČOV pre potrebný počet ekvivalentov.	<ul style="list-style-type: none">▪ všeobecný nezáujem obyvateľstva na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin,▪ existencia zdrojov znečistenia vodných zdrojov,▪ nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie rekreačných zón.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ využitie prírodného potenciálu na vytváranie nových a zveľaďovanie existujúcich rekreačných zón,▪ ekologické partnerstvo obce s ohrozovateľmi životného prostredia (výrobné podniky pôsobiace v katastri obce),▪ rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, likvidácia divokých skládok,▪ vybudovanie kompostovacieho zariadenia k zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu obce,▪ zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia.	<ul style="list-style-type: none">▪ ohrozovanie obce hlučnosťou, prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia vplyvom frekventovaného dopravného spojenia a výstavby občianskej vybavenosti,▪ ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch,▪ ohrozovanie bezpečnosti obyvateľov na štátnej ceste prechádzajúcou cez obec.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ 100 % pokrytie vodovodom▪ kompletná plynifikácia obce,▪ nadpriemerne vybudovaná dopravná infraštruktúra,▪ dostatočná frekvencia dopravného spojenia,▪ dostatok priestorov v katastri obce pre budovanie bytovej a technickej infraštruktúry,▪ existencia obecných budov,▪ vybudované verejné osvetlenie obce,▪ obecný rozhlas.	<ul style="list-style-type: none">▪ zlý stav miestnych komunikácií, narušený povrch komunikácií v obci vzhľadom k intenzite dopravy,▪ neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu technologických zariadení vo vlastníctve obce,▪ nevybudovaná kanalizácia v obci,▪ potreba rekonštrukcie a modernizácie obecného majetku,▪ nutnosť dobudovania verejných priestranstiev a športových zariadení,▪ nedostatočná obchodná sieť (nedostatky v ponuke a rozmanitosti tovaru a služieb).
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ vybudovanie kanalizácie v obci▪ vybudovanie nových bytových jednotiek, sociálnych bytov,▪ dobudovanie inžinierskych sietí k novovybudovaným bytovým jednotkám,▪ rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov,▪ úpravy obecných verejných priestranstiev a vybudovanie nových tzv. zelených zón,▪ vybudovanie lávky cez Váh,▪ vybudovanie zberného dvora▪ rekonštrukcia existujúcich obecných budov a ich vnútorného vybavenia,▪ rekonštrukcia verejného osvetlenie, miestneho rozhlasu a jeho ústredne,	<ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných prostriedkov vzhľadom na daňovú silu obce,▪ nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR,▪ nepripravenosť technickej a projektovej dokumentácie, ktorá bude podporným dokumentom k realizácii zámerov obce.

<ul style="list-style-type: none">▪ vybudovanie osvetlenia a ozvučenia cintorína a domu smútku,▪ rozšírenie ponuky prevádzkovej káblovej televízie.	
--	--

SOCIÁLNA (OBČIANSKA) INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce s výraznou prevahou rodinných domov,▪ perspektíva ďalšej bytovej výstavby,▪ vybavenosť obce predškolským zariadením,▪ existencia kultúrneho a športového zariadenia k spoločenskému vyžitiu obyvateľov obce,▪ priestorovo vytvorené podmienky k dobudovaniu komunitných centier v obci.	<ul style="list-style-type: none">▪ absencia školského zariadenia priamo v obci▪ zhoršený technický stav obecných objektov, dlhodobé zanedbávanie ich údržby a opráv,▪ potreba dobudovania zariadení a areálov pre mladšiu generáciu,▪ neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb v obci.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ príprava projektovej dokumentácie, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce (kultúrno-spoločenské, športové, spoločenské),▪ pripravenosť pozemkov pre výstavbu bytovú, podnikateľskú i občiansku, dobudovanie inžinierskych sietí a príjazdových cestných komunikácií,▪ usporiadanie urbanistickej štruktúry obce podľa aktualizovaného územného plánu.	<ul style="list-style-type: none">▪ stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov,▪ prípadná neúspešnosť projektov súvisiacich s rozvojom občianskej infraštruktúry,▪ vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia,▪ potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov a pozemkov s ich využitím pre obecné účely.

ZÁUJMOVÉ ZDRUŽENIA, KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ AKTIVITY.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ existujúce Miestne osvetové stredisko a ostatné priestory slúžiace k rozvíjaniu spoločenských aktivít,▪ organizovanie kultúrnych podujatí za účasti detí MŠ a členov záujmových združení v obci,▪ tradícia v usporadúvaní stretnutí a spoločenských podujatí spojených so zvyklosťami a tradíciami obce,▪ spoluúčasť organizácií a združení na spoločenskom a kultúrnom dianí v obci▪ skautský oddiel v obci▪ napriek veľkosti obce bohatý kultúrny život obce.	<ul style="list-style-type: none">▪ Nízky počet obyvateľov – malá obec na rozvoj väčších kultúrnych aktivít▪ potreba rekonštrukcie spoločenských zariadení a obnova ich vnútorného vybavenia,▪ nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno-spoločenských akciách,▪ menší záujem mladších generácií o záujmovú činnosť, kultúrne a športové aktivity.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ vytvorenie partnerstva obecnej samosprávy a záujmových združení v obci pri organizovaní obecných podujatí,▪ rekonštrukcia budovy Miestneho osvetového strediska,▪ dobudovanie športového areálu k univerzálnemu využitiu pre športové vyžitie občanov,▪ pokračovanie v tradíciách obce v organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí.	<ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov,▪ stagnujúci, prípadne nepriaznivý demografický vývoj (veková štruktúra),▪ slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeníach v obci.

EKONOMICKÉ PODMIENKY A PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci,▪ dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce,▪ priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva,▪ obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním.	<ul style="list-style-type: none">▪ potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov (EÚ, SR),▪ nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam z fondov EÚ,▪ vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ zvýšenie finančnej a daňovej sily obce,▪ priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ,▪ racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách.	<ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce,▪ neúspešné projekty na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ,▪ celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod.,▪ neovplyvniteľné zásahy vyššej moci vyplývajúce z prírodných podmienok.

Swot analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

B STRATEGICKÁ ČASŤ

10. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

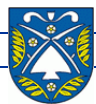
Rozvojová vízia obce predstavuje takmer zidealizované predstavy obyvateľov obce i manažmentu obecnej samosprávy o tom, ako by obec v dlhodobom horizonte mala vyzeráť, ako by mali jej obyvatelia v nej žiť, ako by sa mali v obci cítiť, akú kvalitu života by im obec mala v budúcnosti ponúknuť. Je to vízia predovšetkým pre ekonomicky aktívnu a mladú generáciu obce, ale i vízia pre pokojný a zabezpečený život občanov v poproduktívnom veku.

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie dlhodobých i krátkodobých cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených v ankete, na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach a aj zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov.

ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Obec Potvorice má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medziľudskými vzťahmi.

11. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

STRATEGICKÉ CIELE OBCE

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Potvorice vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

PRIORITY A OPATRENIA

Plnenie hlavných strategických cieľov dlhodobého rozvoja obce sa realizuje stanovením ich priorít a definovaním jednotlivých konkrétnych opatrení, ktoré sa premietajú do projektov a projektových zámerov.

Vzhľadom na veľkosť obce a rozsah plánovaných aktivít bude obecná samospráva realizovať riešenie uvedených zámerov predovšetkým predkladaním žiadostí na dotácie zo štátnych fondov a z príslušných fondov Európskej únie.

Plnenie strategických cieľov rozvoja obce, stanovených priorít a prijatých opatrením bude rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať postup výstavby veľkých nadregionálnych a celoštátnych investícií v katastrálnom a záujmovom území obce.

Aktualizácia stanovených priorít a prijatých opatrení, pri dodržaní hlavných strategických cieľov rozvoja, bude uskutočňovať obecná samospráva pri každoročnom stanovení hlavných úloh samosprávy a spracovaní obecného rozpočtu. Základom bude stav prípravy jednotlivých projektov a reálne predpoklady na získanie potrebných finančných prostriedkov. Pre naplnenie dlhodobej vízie boli v Programe rozvoja obce Potvorice stanovené nasledovné ciele a priority:

Globálny cieľ	Priority
<p><i>Vytvorenie podmienok pre ďalší rozvoj obce s využitím jej predností na zabezpečenie kvalitnejšieho života obyvateľov pri trvalo-udržateľnom hospodársko-sociálnom raste obce a zachovaní prírodného prostredia pre ďalšie generácie.</i></p>	<p><i>Priorita A.</i></p> <p><i>Vytvorenie podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce</i></p>
	<p><i>Priorita B.</i></p> <p><i>Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce</i></p>
	<p><i>Priorita C.</i></p> <p><i>Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce</i></p>

C PROGRAMOVÁ ČASŤ

Priorita A.

Vytvorenie podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce

Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra

Cieľ: Zlepšenie dostupnosti obce, dosiahnutie vyhovujúcej kvality miestnych komunikácií, budovanie chodníkov. Upravené verejné priestranstvá a verejná zeleň. Skvalitnenie internetizácie obce a efektívna verejná správa.

Základná infraštruktúra v podobe kvalitných miestnych komunikácií a upravených verejných priestranstiev tak, aby zodpovedala environmentálnym a bezpečnostným požiadavkám je základným prvkom k zabezpečeniu rozvoja obce. Preto je nevyhnutné dorekonštruovať nevyhovujúce komunikácie a plochy. K rekonštrukcii komunikácií patrí aj rekonštrukcia verejných priestranstiev a úprava zelene predovšetkým v zastavanom centre obce. Sem patrí rekonštruovanie, resp. budovanie chodníkov zvyšujúcich bezpečnosť chodcov, prípadná rekonštrukcia resp. udržiavanie dobrého stavu jestvujúcich autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry v obci. V súvislosti s opatrením nemožno zabudnúť ani na reguláciu územného rozvoja a to rešpektovaním územného plánu obce. So základnými potrebami obce súvisí aj stabilná elektrifikácia obce, ktorá nevykazuje časté výpadky, či výkyvy napätia poškodzujúce spotrebiče, zefektívnenie (energetická hospodárnosť) verejného osvetlenia. Patrí sem tiež budovanie inžinierskych sietí k novým obytným zónam. V neposlednom rade je potrebné zabezpečiť tiež rozsiahlejšiu internetizáciu obce a zvyšovať podiel domácností pripojených na internet a to pre obec najefektívnejším spôsobom.

Aktivity:

A 1. 1 ■ Vybudovanie miestnej komunikácie pri biskupickom kanáli s prepojením na cyklotrasu, športový areál a obec

- A 1. 2 ■ UPN SU Potvorice zmeny a doplnky č. 2**
- A 1. 3 ■ Rozšírenie inžinierskych sietí v nových stavebných obvodoch**
- A 1. 4 ■ Výstavba MK v nových stavebných obvodoch**
- A 1. 5 ■ Rekonštrukcia domu smútku**
- A 1. 6 ■ Vybudovanie miestnej kanalizácie**
- A 1. 7 ■ Rekonštrukcia oplotenia cintorína**
- A 1. 8 ■ Rekonštrukcia miestnych komunikácií**
- A 1. 9 ■ Rekonštrukcia obecného úradu**
- A 1. 10 ■ Rekonštrukcia miestneho osvetlenia**
- A 1. 11 ■ Rekonštrukcia káblovej televízie**
- A 1. 12 ■ Rekonštrukcia miestneho rozhlasu**
- A 1. 13 ■ Vybudovanie lávky cez Váh**
- A 1. 14 ■ Skvalitnenie internetizácie obce, zvyšovanie podielu pripojených domácností a ostatných subjektov**

Opatrenie č. A. 2. – Bytová výstavba, individuálna bytová výstavba (IBV), udržanie dobrého stavu súkromných objektov v obci, bytová politika obce.

Ciel': Realizácia bytovej politiky obce. Výstavba nájomných bytov, zabezpečenie podmienok na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, zachovanie dobrého stavu objektov v obci (domov, chalúp, chát, chatiek).

V nadväznosti na Konceptiu štátnej bytovej politiky, realizuje aj obec Potvorice na úrovni obce svoju bytovú politiku. Úlohou obcí v oblasti bytovej politiky je predovšetkým zabezpečiť regulovaný rozvoj územia t.j. obstarávať a schvaľovať územnoplánovacia dokumentáciu, pripraviť a realizovať Plán rozvoja bývania, koordinovať činnosť účastníkov procesu rozvoja bývania, zabezpečovať pozemky a technickú infraštruktúru nevyhnutnú pre výstavbu, evidovať informácie o dopyte po bytoch a vytvárať podmienky na obnovu bytového fondu.

Realizácia bytovej politiky je zároveň nástrojom prostredníctvom ktorého môže obec zlepšiť demografický vývoj. Nárast počtu obyvateľov, v prípade, že je evidovaný dopyt, možno korigovať bytovou výstavbou, resp. vytvorením

podmienok na individuálnu bytovú výstavbu. V prípade bytovej výstavby možno zvážiť bytovú výstavbu kde nositeľom projektu bude obec, ale tiež bytovú výstavbu kde nositeľom bude súkromný investor. Ďalej je potrebné zvážiť, či bytová výstavba bude realizovaná ako odpredaj bytov do súkromného vlastníctva alebo ako nájomné byty. V oboch prípadoch je potrebné zvážiť celkovú výšku investičných nákladov projektu nakoľko táto má priamy vplyv na cenu bytu resp. výšku následného nájmu a ovplyvní obchodovateľnosť bytu. (IBV) Obec plánuje s otvorením lokalít na IBV občanov na pozemkoch v ich vlastníctve. IBV je pre demografické ako aj ekonomické rozširovanie obce kľúčové, preto je potrebné neklásť prekážky v súvislosti s výstavbou. Nezanedbateľné sú pozemky súkromných majiteľov a objekty v súkromnom vlastníctve, ktoré sú nevyužité z dôvodu, že majitelia nemajú vôľu odpredať pozemok, či objekt aj napriek tomu, že nedochádza k jeho využívaniu a obnove. Nedostupnosť pozemkov je jedným z hlavných dôvodov stagnujúcej výstavby a obnovy objektov v obciach.

Aktivity:

- A. 2. 1 ■ Vytvorenie nového stavebného obvodu za materskou školou**
- A. 2. 2 ■ Príprava ďalších lokalít na výstavbu podľa dopytu**
- A. 2. 3 ■ Výstavba nájomných bytov**
- A. 2. 4 ■ Monitoring – stály zoznam súkromných pozemkov a objektov určených na odpredaj**

Opatrenie č. A. 3. - Sociálne služby, zdravotníctvo, školstvo

Ciel': Zabezpečiť základné vzdelávanie občanov, zachovanie predškolského zariadenia. Poskytnúť odkázaným občanom primeranú sociálnu starostlivosť na úrovni obce, zabezpečiť občanom obce dostupnú zdravotnú starostlivosť.

Zabezpečenie vzdelávacieho procesu je pri momentálne sa znižujúcom počte detí a celkovo nepriaznivom demografickom vývoji minulých rokov materiálne i organizačne veľmi náročné, na druhej strane školské alebo predškolské zariadenie priamo v obci vychádza v ústrety rodinám. Pokiaľ sa školské zariadenie v obci nenachádza, zabezpečuje obec vzdelávanie cez zariadenia vo vedľajšej obci.

Opatrenie počíta so zabezpečením primeranej sociálnej starostlivosti odkázaným občanom vo forme ošetrovateľskej starostlivosti na úrovni obce. Tu je možné zabezpečiť čiastočnú opatrovateľskú starostlivosť.

So zdravím obyvateľov obce súvisí aj dbanie na zvyšovanie povedomia o prevencii chorôb, zdravom životnom štýle. Obec by sa mala zaujímať o dodržiavanie predpisov v miestnych podnikoch, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravie človeka a prípadné porušovanie oznámiť príslušným orgánom. (fajčenie na verejných priestranstvách a vo vnútri budov, predaj cigariet a alkoholu maloletým, nadmerný hluk v podnikoch, dodržiavanie hygieny).

Aktivity:

- A.3.1.■ Riešenie ošetrovateľskej starostlivosti formou zamestnania potrebného počtu ošetrovateľiek**
- A.3.2.■ Výstavba detského ihriska za materskou školou**
- A.3.3.■ Rekonštrukcia Klubu dôchodcov**
- A.3.4.■ Organizovanie akcií, ktoré odstraňujú osamelosť starších občanov stretávaním sa, zapájaním ich do aktívneho života v obci : kultúrne aktivity a vystúpenia, podpora duchovnej turistiky, organizovanie pútí a jednoduchých zájazdov s nástupom priamo v obci, stretnutia dôchodcov, kluby**
- A.3.5.■ Poskytovanie prvotných informácií o spôsobe riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A.3.6 ■ Poskytovanie stálych informácií o sieti sociálnych zariadení pre uľahčenie riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A.3.7 ■ Zaujímať sa o dodržiavanie predpisov súvisiacich s dopadom na zdravie človeka v miestnych podnikoch**
- A.3.8 ■ Ústretovo prijímať akcie organizované na podporu povedomia o prevencii chorôb a zdravom životnom štýle, informovať o akciách**

Opatrenie č. A. 4. - Kultúrna infraštruktúra, šport a pamätihodnosti obce

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu jestvujúcej kultúrnej a športovej infraštruktúry, rozvíjanie kultúrnych a športových akcií v obci, starostlivosť o pamätihodnosti obce.

Organizácia kultúrnych podujatí a akcií podporujúca širšie možnosti kultúrneho vyžitia v obci úzko súvisí s dobrým technickým stavom objektov, ktoré sú predmetom kultúrnych aktivít. Patrí sem rekonštrukcia kultúrnych domov, ale i príprava vonkajších priestorov pre organizáciu kultúrno-spoločenských akcií (pódia, areály, javiská a pod.)

Na úseku športu a športových aktivít, nevyhnutné je vymedziť priestor na športové aktivity, aby nedochádzalo k svojvoľnému devastovaniu okolia za účelom prevádzania športových aktivít, ako aj rozvíjať športové aktivity detí a mládeže aplikovateľné pre obec Potvorice.

S opatrením tiež súvisí starostlivosť o pamätihodnosti obce.

Aktivity:

- A. 4.1 ■ Výstavba multifunkčného ihriska**
- A. 4.2 ■ Rekonštrukcia futbalových kabín**
- A. 4.3 ■ Rekonštrukcia Klubu dôchodcov**
- A. 4.4 ■ Starostlivosť o zapísané pamätihodnosti obce**
- A. 4.5 ■ Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít v obci**
- A. 4.6 ■ Rozvíjanie a podpora nových športových aktivít v obci**

Opatrenie č. A. 5. - Bezpečnosť obce

Cieľ: Tvorba štruktúr pre bezpečnosť obce, spolupráca s dobrovoľným hasičským zborom.

Činnosť dobrovoľného hasičského zboru je pre obec širokospektrálne prínosná. Nejedná sa len o zabezpečenie rýchleho zásahu v prípade lokálnych požiarov, povodní a iných katastrof, jedná sa aj o prehlbovanie kooperácie medzi občanmi, zachovanie dobrých vzťahov a významnú voľno časovú aktivitu pre obyvateľov hľadajúcich zmysluplné trávenie voľného času. V prípade, že obec vlastný

hasičský zbor nemá, mala by participovať na činnosti vybraného hasičského zboru okolitých obcí s ktorým nadviaže zmluvnú spoluprácu.

Aktivity:

- A.5.1 ■ Tvorba komisií pre krízový manažment obce**
- A.5.2 ■ Spolupráca s vybraným DHZ – zmluvné riešenie**

Opatrenie č. A.6. – Služby všeobecnej vybavenosti

Cieľ : Zabezpečenie maximálne novej udržateľnej siete podnikov poskytujúcich služby občanom a návštevníkom obce.

Prevádzkovanie podniku, ktorý ponúka služby v malej obci je vzhľadom na rozsahovo malý trh vždy problematické a niekedy i nerentabilné (pošta v obci) . Pre občanov, ktorý v určitom okamihu trávajú podstatnú časť života doma ako je to napr. u dôchodcov, detí počas prázdnin, invalidných občanov, mamičky na MD ako aj vzhľadom na nižšiu hustotu spojov a celkovú situáciu obce je aspoň minimálna sieť služieb nachádzajúca sa priamo v obci veľmi dôležitá. Dopyt po vybavenosti obce službami rastie vtedy ak sa jedná o obec s rozvinutým cestovným ruchom a vyššou návštevnosťou. Stupeň vybavenosti obce poštovými službami, predajňami potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru, pohostinstvom, reštauračným zariadením, kaderníctvom či kozmetickým salónom často poukazuje na úroveň celkového rozvoja obce. Mnohé príklady z praxe poukazujú na to, že aj v malých obciach je možné vytvoriť priestor na rozvoj služieb rôzneho charakteru.

Aktivity:

- A.6.1 ■ Rekonštrukcia Obecného úradu**
- A.6.2 ■ Zachovanie jestvujúcich služieb v obci a rozvoj nových služieb v obci**
- A.6.3 ■ Vytváranie podmienok na rentabilné prevádzkovanie služieb**

Priorita B.

Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.

Opatrenie B.1. - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd.

Cieľ: Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva.

Opatrenie je zamerané na zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou z verejného vodovodu v požadovanej kvalite a kvantite.

Sledovanie kvality vody súvisí tiež so sledovaním kvality vody vo vodnej nádrži.

V rámci opatrenia je žiadúci aj prieskum kvality vôd v miestnych studniach. Bezplatný rozbor vody sledujúci hodnoty dusičnanov je možné hromadne urobiť v svetový deň vody 22. marca každoročne v Regionálnom úrade zdravotníctva. Obec môže ponúknuť občanom hromadný odber vzoriek z ich súkromných studní. Čím bude počet odovzdaných vzoriek na rozbor väčší, tým relevantnejší obraz o stave vôd v studniach a zároveň podzemných vôd v obci sa dosiahne. Podľa zisteného stavu možno potom prijať opatrenia na zlepšenie kvality vôd, zároveň sa týmto spôsobom dbá na zdravie občanov obce. S opatrením súvisí aj systematické znižovanie znečistenia vôd a to prijatím všeobecných opatrení na ochranu vôd.

Aktivity:

- B.1.1 ■ Vybudovanie miestnej kanalizácie**
- B.1.2 ■ Prieskum kvality vody v miestnych studniach**
- B.1.3 ■ Súčinnosť pri monitorovaní stavu podzemných vôd a ochrana povrchových a podzemných vôd**
- B.1.4 ■ Monitorovanie kvality vody – vodné plochy**

Opatrenie B.2.- Odpadové hospodárstvo

Cieľ: Riešenie odpadov na úrovni obce, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok na zdravie obyvateľov a ekosystému.

V rámci opatrenia je na úrovni obce dôležité dbať na zlepšenie separácie odpadov a zabezpečenie vhodnej likvidácie nebezpečných odpadov. Na úrovni separácie odpadov je možné navýšenie nádob na separáciu odpadu, rozšírenie portfólia druhov separácie ako i zvlášťne separovanie biologického odpadu a hľadanie ciest jeho ďalšieho využitia resp. zhodnotenia. Nedostatok, nedostupnosť resp. zlý technický stav nádob na separáciu odpadu je častým dôvodom prečo obyvatelia odpad neseparujú. V tejto oblasti je potrebné taktiež zvyšovať povedomie obyvateľov a ich motiváciu k separácii.

Aktivity:

- B.2.1 ■ Zriadenie zberného dvora**
- B.2.2 ■ Predchádzanie vzniku odpadu kompostovaním v obci**
- B.2.3 ■ Vytváranie podmienok na separovanie odpadu**
- B.2.4 ■ Výmena kontajnerov na separáciu**
- B.2.5 ■ Zvyšovanie podielu separovaného odpadu**
- B.2.6 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti separácie**
- B.2.7 ■ Navyšovanie a pravidelná kontrola technic. stavu zberných nádob**
- B.2.8 ■ Uzatváranie a rekultivácia skládok**

Opatrenie B.3. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Cieľ: Dobudovanie a zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody, ochrana a priaznivý stav biotopov, zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody.

Opatrenie je smerované na ochranu prírody, zachovanie priaznivého stavu biotopov a podporu povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody. Cieľ je možné naplniť dobudovaním infraštruktúry ochrany prírody, teda náučných chodníkov a informačných tabúl. Dostatočná informovanosť verejnosti je prvotným predpokladom k zvýšenej pozornosti a ohľaduplnosti k územiám, ktoré chceme chrániť.

Aktivity:

- B.3.1 ■ Budovanie infraštruktúry ochrany prírody, náučných chodníkov a informačných tabúl (označenie prírodných pamiatok, monitoring miest)**
- B.3.2 ■ Údržba jestvujúcich cyklotrás, náučných chodníkov a infraštruktúry určenej na športové vyžitie s cieľom minimalizovať devastáciu prírody prevádzaním športových aktivít a turistiky svojvoľne**
- B.3.3 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody**
- B.3.4 ■ Výsadba a udržovanie typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu pre ďalšie generácie**
- B.3.5 ■ Ochrana biotopu na území katastra obce**
- B.3.6 ■ Údržovanie lúk, pasienkov, zachovanie kvality poľnohospodárskej pôdy**

Opatrenie B. 4. Ochrana ovzdušia

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu ovzdušia, ochrana ozónovej vrstvy Zeme a podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Kvalita ovzdušia v obci nie je hodnotená negatívne to však nemožno považovať za impulz k nevykonávaniu žiadnych aktivít smerujúcich k ochrane ovzdušia. Nadalej je potrebné vykonávať aktivity smerujúce k jeho ochrane a zaujímať sa o činnosť subjektov v obci a okolí, prípadne obyvateľov obce, ktorá by mohla viesť k jeho znečisteniu. Je potrebné presadzovať ekologické riešenia

problémov, ktoré nemajú negatívny dopad na ovzdušie, zvlášť na porušovanie ozónovej vrstvy zeme.

Aktivity:

- B.4.1 ■ Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie, napr. podpora využívania slnečných kolektorov na stavbách, kde je to rentabilné a možné**
- B.4.2 ■ Kontrola prípadného neekologického správania obyvateľov a subjektov pôsobiacich v obci (spaľovanie plastov, surových odrezkov konárov a trávy, únik nebezpečných látok do ovzdušia)**
- B.4.3 ■ Zvyšovanie povedomia občanov v oblasti ochrany ovzdušia**
- B.4.4 Zavedenie sankcií za spaľovanie inak separovateľného odpadu (plasty, pneumatiky a pod**

Priorita C.

Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce.

Opatrenie č. C. 1. – Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest, poľnohospodárska činnosť a rozvoj ľudských zdrojov.

Ciel': Podpora jestvujúcich podnikateľských subjektov v obci, rozvoj novej podnikateľskej činnosti v obci, zachovanie jestvujúcich pracovných miest a tvorba nových. Rozvoj ľudských zdrojov.

Pôsobenie podnikateľských subjektov v obci je významným faktorom socio-ekonomického rozvoja obce a to z pohľadu tvorby pracovných miest pre občanov, ekonomickej prínosnosti, ale i z pohľadu poskytovania služieb občanom. Občania s malými deťmi ako aj v pred dôchodkovom veku, či čiastočne invalidní občania dokážu oceniť blízkosť a dostupnosť pracoviska a preto je tvorba pracovných miest priamo v obci vždy opodstatnená. Je teda potrebné vytvárať vhodné

podmienky pre rozvoj podnikateľskej činnosti v obci a to prostredníctvom konkrétnych aktivít. Obec by mala vychádzať v ústrety záujemcom o podnikanie a podnikateľom v obci a vytvárať podmienky na ich konkurencieschopné podnikanie. Aj keď sa prílev investícií do malých obcí, resp. rozvoj významnejšej podnikateľskej činnosti javí ako proces zložitý, mnohé obce v ktorých sídli významný zamestnávateľia dokazujú, že možný je.

Aj keď je poľnohospodárska výroba všeobecne na ústupe, vidiek bol a vždy bude spätý s poľnohospodárstvom ako takým. Vidiecke obyvateľstvo sa odjakživa živilo pestovaním poľnohospodárskych plodín a chovom dobytka. Z rozsiahlej činnosti jednotných roľníckych družstiev sa zachoval v obciach už len drobnochov povýšený na záľubu. Rozsiahle lúky a pasienky, dostatok vody, ponúkajú výborné podmienky pre efektívny návrat k poľnohospodárskej malovýrobe, chovu oviec, kôz a výrobe poľnohospodárskych produktov. Táto činnosť by mohla byť zaujímavá aj prípade, že by pokrývala iba potreby občanov obce, resp. blízkeho okolia. V povedomí obyvateľov treba preto pestovať vzťah k poľnohospodárstvu, ktoré k vidieckemu spôsobu života nesporne patrí a to predovšetkým v snahe udržať takú mieru obhospodarovania súkromných poľnohospodárskych plôch, ktorá nenarúša vzhľad okolia a neznižuje kvalitu pôdy.

Rozvoj podnikania, zamestnanosti je spätý s rozvojom ľudských zdrojov. Tu máme na mysli úroveň vzdelávania občanov. Vzdelanie ľudí je najcennejším kapitálom, ktorý môže vstúpiť do podnikania. Od vzdelanosti ľudí závisí celkový prospech obce. Je preto dôležité starať sa i na úseku obce o možnosti vzdelávania občanov a príležitosti k ich sebarealizácii. Obec na tomto úseku môže poskytovať informácie na svojich tabuliach, webstránke, v knižnici a pod. o možnostiach ďalšieho vzdelávania občanov v ich okolí.

Aktivity:

- C.1. 1 ■ Zlepšenie spolupráce súkromného a verejného sektora**
- C.1. 2 ■ Vytvorenie databázy voľných plôch a objektov**
- C.1. 3 ■ Príprava objektov a plôch na podnikanie**
- C.1. 4 ■ Vytváranie podmienok na konkurencieschopné podnikanie a poľnohospodárstvo**
- C.1. 5 ■ Poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a rozvoji ľudských zdrojov**
- C.1. 6 ■ Udržanie takej miery poľnohospodárskej činnosti obyvateľov, ktorá zachová priaznivý stav lúk, pasienkov, záhrad a pôdy**

Opatrenie č. C. 2. – Cestovný ruch

Cieľ: Rozvoj cestovného ruchu v oblasti, podpora budovania nových ubytovacích kapacít v oblasti a produktov cestovného ruchu.

Úroveň infraštruktúry cestovného ruchu nie je dostatočná a problém je aj v slabej propagácii lokality. Okolie obce disponuje prírodnými pamiatkami a atraktívnymi turistickými cieľmi, ktoré majú návštevníkovi čo ponúknuť aj v zimnom aj v letnom období. Bez dostatočnej infraštruktúry, kvalitných zariadení cestovného ruchu, tvorbou ucelených produktov, zlepšením propagácie a masívnejšej spolupráce s cestovnými kanceláriami je však ďalší rozvoj cestovného ruchu prinášajúci ošoh obci, občanom obce – majiteľom objektov a okoliu nemožný. Preto je nevyhnutné v spolupráci so súkromným sektorom a okolitými obcami pripraviť projekt rozvoja cestovného ruchu. Ten by mal zahŕňať koncepciu tvorby produktov cestovného ruchu na danom území, zmapovať jestvujúce materiálne a technické predpoklady na rozvoj cestovného ruchu a navrhnuť ich skvalitnenie, v neposlednom rade by mal projekt načrtnúť marketingovú stratégiu lokality, ktorá zvýši záujem o lokalitu a jej návštevnosť.

Aktivity:

- C. 2. 1 ■ Zasadenie sa o prípravu Projektu rozvoja cestovného ruchu v lokalite**
- C. 2. 2 ■ Tvorba akcií zviditeľňujúcich prednosti obce**
- C. 2. 3 ■ Budovanie informačných tabúl a pútačov**
- C. 2. 4 ■ Marketingové aktivity obce, príprava webovej prezentácie obce, prepojenie webovej prezentácie obce s atrakciami v obci a jestvujúcimi ubytovacími kapacitami v obci alebo službami v obci**
- C. 2. 5 ■ Zlepšenie celkovej propagácie obce**
- C. 2. 6 ■ Spolupráca verejného a súkromného sektora pri rozvoji cestovného ruchu**

Opatrenie č. C. 3. – Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev , cezhraničná spolupráca a rozvoj miestnej akčnej skupiny.

Ciel': Tvorba partnerstiev na lokálnej úrovni, nadviazanie cezhraničnej spolupráce, spolupráca s občanmi ako majiteľmi objektov ponúkajúcich služby v cestovnom ruchu. Rozvoj miestnej akčnej skupiny.

V dobe zlučovania inštitúcií s cieľom zefektívniť ich činnosť a dosiahnuť synergický efekt má účasť v partnerstvách na rôznej úrovni väčší význam ako kedykoľvek v minulosti. Obce sa spájajú do mikroregiónov a do MAS v snahe o koordinovanejší rozvoj územia a využitie zvláštností a daností jednotlivých obcí v prospech ostatných účastníkov partnerstva. Spájanie obcí umožňuje taktiež lepšie čerpanie finančných prostriedkov z EU. Pre obec Potvorice je preto členstvo v mikroregióne nevyhnutné. V súvislosti s polohou obce v blízkosti hraníc s Českou republikou otvárajú sa obci možnosti na využitie slovensko-českej spolupráce s niektorou z obcí v ČR. Slovensko-české partnerstvo umožní okrem iných pozitívnych dopadov zároveň čerpať finančné prostriedky z programu cezhraničnej spolupráce SK-CZ. Pre toto cezhraničné partnerstvo je potrebné vyhľadať obec podobnú obci Potvorice a rozvíjať spoločné oblasti spolupráce. Spolupráca s vhodnou obcou, ktorá má rovnakú pozíciu ako obec Potvorice, umožňuje obci nachádzať stále nové prístupy k riešeniu rovnakých problémov a naštartovať zrkadlové aktivity, ktoré preukázateľne pomôžu oživiť život v oboch obciach.

Rovnako dôležitá ako spolupráca v rámci verejného sektora je dôležitá aj spolupráca súkromného a verejného sektora ako aj spolupráca s občanmi. Občania ako majitelia objektov, ktoré by mohli slúžiť ako ubytovacie kapacity, resp. ponúkať iné služby, sú pre obec dôležitým artiklom a preto veľmi záleží na úrovni a kvalite tejto spolupráce.

Obec sa zapojila do miestnej akčnej skupiny (MAS). V rámci tejto účasti bude potrebné aktívne sa podieľať na chode MAS a zodpovedne pripravovať podklady pre riešenie záležitostí MAS. Nevyhnutné bude partnerstvo s tretím sektorom pôsobiacim v obci ako i so súkromným sektorom (podnikatelia) bez ktorých nebude aktívna účasť v MAS možná.

Aktivity:

C. 3.1 ■ Členstvo v mikroregióne

C. 3.2 ■ Členstvo v MAS

- C. 3.2 ■ Nadviazanie cezhraničnej spolupráce**
- C. 3.3 ■ Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osov**
- C. 3.4 ■ Tvorba partnerstiev verejného a súkromného sektora na lokálnej úrovni prinášajúca pozitívny efekt**
- C. 3.5 ■ Spolupráca s občanmi, majiteľmi objektov pri tvorbe a zabezpečovaní služieb cestovného ruchu**

1 PREHĽAD PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV OBCE POTVORICE 2015 – 2023

Projektový zámer	Nositeľ	Predpokladané náklady (EUR)	Podiel obce na financovaní (EUR)	Pripravenosť zámeru	Predpokladaný termín realizácie	opatrenie programu
Výstavba multifunkčného ihriska	obec	95028	55028	PD	2015	A 4.1
Vybudovanie miestnej komunikácie pri biskupickom kanáli s prepojeným na cyklotrasu, športový areál a obec	obec	202100	202100	Z	2015	A 1.1
UPN SU Potvorice-zmeny a doplnky č2	obec	3000	6500	Z	2016	A 1.2
Rozšírenie inžinierskych sietí v nových stavebných obvodoch, električka, voda a plyn	obec	28000	23000	Z	2016	A 2.2
Rekonštrukcia futbalových kabín	obec	46000	6000	Z	2017	A 4.2
Výstavba detského ihriska za materskou školou	obec	10500	2500	Z	2017	A 3.2
Rekonštrukcia domu smútku	obec	17500	2500	Z	2017	A 1.5
Vybudovanie miestnej kanalizácie	obec	14000	14000	PD	2018	A 1.6
Rekonštrukcia oplotenia cintorína	obec	15500	2500	Z	2018	A 1.7
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	obec	72000	12000	Z	2018	A 1.8
Rekonštrukcia obecného úradu	obec	17500	2500	Z	2019	A 6.1
Vytvorenie nového stavebného obvodu za materskou školou	obec	93000	23000	Z	2019	A 1.9

Rekonštrukcia Klubu dôchodcov	obec	41000	6000	Z	2019	A 3.3, A 4.3,
Zriadenie zberného dvora	obec	82000	7000	Z	2020	B 2.1
Výstavba MK v nových stavebných obvodoch	obec	103000	8000	Z	2020	A1.4, A 2.4
Rekonštrukcia miestneho osvetlenia	obec	30500	5500	Z	2021	A 1.10
Rekonštrukcia káblovej televízie	obec	10500	10500	Z	2021	A 1.11
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	obec	15500	500	Z	2022	A 1.12
Vybudovanie lávky cez Váh	obec	102000	12000	Z	2022	A 1.13
Výstavba nových nájomných bytov	obec	309000	59000	Z	2023	A 2.3

Z – ZÁMER, PD – PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA HOTOVÁ

2 PREHĽAD STRATÉGIE OBCE POTVORICE 2015 -2023

Globálny cieľ		
Vytvorenie podmienok pre ďalší rozvoj obce s využitím jej predností na zabezpečenie kvalitnejšieho života obyvateľov pri trvalo udržateľnom hospodársko-sociálnom raste obce a zachovaní prírodného prostredia pre ďalšie generácie.		
Priority		
Priorita A. Vytvorenie podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce	Priorita B. Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.	Priorita C. Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce.
Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra	Opatrenie B.1. -Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	Opatrenie č. C.1.- Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest, poľnohospodárska činnosť a rozvoj ľudských zdrojov..
Opatrenie č. A. 2. - Bytová politika, individuálna bytová výstavba (IVB) udržanie dobrého stavu súkromných objektov v obci.	Opatrenie B. 2.- Odpadové hospodárstvo	Opatrenie č. C.2. - Cestovný ruch
Opatrenie č. A. 3. - Sociálne služby, zdravotníctvo a vzdelávanie obyvateľstva	Opatrenie B. 3. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	Opatrenie č. C.3. - Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev, cezhraničná spolupráca a rozvoj miestnej akčnej skupiny.
Opatrenie č. A. 4. - Kultúrna infraštruktúra, šport, pamätihodnosti obce.	Opatrenie B. 4. Ochrana ovzdušia	
Opatrenie č. A. 5. - Bezpečnosť obce		
Opatrenie č. A. 6. - Služby všeobecnej vybavenosti		

D REALIZAČNÁ ČASŤ

1 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE AKTIVÍT

Zrealizovanie aktivít vytýčených v tomto Programe rozvoja vyžaduje značnú náročnosť kladenú na personálne zabezpečenie. Nie je možné, aby manažment všetkých aktivít ležal na pleciach jednej osoby a to starostu obce. Z tohto dôvodu je potrebné, aby komisie OcZ na seba prevzali iniciatívu i spoluzodpovednosť za riešenie úloh uvedených v tomto programe a jednotliví členovia OcZ, v spolupráci so starostom, boli poverení konkrétnymi úlohami.

Taktiež je potrebné zapájať do plnenia aktivít vhodnou formou aj podnikateľské subjekty a občanov obce, ktorí môžu byť v rôznych oblastiach veľmi nápomocní.

Plán aktivít počíta s výraznou podporou z fondov EU. Dobrým riešením v tejto oblasti by bolo zabezpečenie jedného profesionálneho pracovníka – projektového manažéra pre obec, resp. výhodnejšou formou pre mikroregión resp. miestnu akčnú skupinu. Pracovník by podľa požiadaviek obce, resp. obcí združených v mikroregióne vypracúval žiadosti o finančné prostriedky z fondov EU a iných grantových programov a pracoval by na implementácii už schválených programov a spolupracoval by s agentúrami, ktoré žiadosti po odbornej stránke spracúvajú a odborne sledujú i ich plnenie. V rámci implementácie projektov by na seba prevzal administratívne aktivity. Potrebné je však na túto pozíciu vybrať osobu, ktorá má k problematike a k životu na vidieku osobitý vzťah. Vybrať vhodnú osobu s dostatočnou motiváciou na túto prácu býva neraz obtiažne. Jej organizačné a finančné zabezpečenie môže byť vecou členských príspevkov obcí do mikroregionálneho združenia alebo sa môže obec snažiť získať prostriedky na projektového manažéra prostredníctvom podania projektu.

Ďalšou formou zabezpečenia činností v oblasti projektového manažmentu je úzka spolupráca s niektorou z profesionálnych firiem pôsobiacich v tejto oblasti. Zákazkové riešenie vypracovania, či implementácie projektu sa často javí oveľa efektívnejšie ako náklady na stáleho pracovníka. Dlhodobá spolupráca s jednou firmou taktiež umožňuje firme detailnejšie poznať potreby obce, na druhej strane ponúka obci zvýhodnený prístup pri riešení jej problémov ako aj finančné úľavy pri realizácii prác.

V prípade, že si vypracovanie žiadostí o finančné prostriedky z EU plánuje obec pokryť sama vlastnými zamestnancami, dôležité je zúčastňovať sa vzdelávacích aktivít v tejto

oblasti (semináre, školenia k výzvam, k programom), aby obec nestratila kontakt s aktuálnymi informáciami k danej problematike. Nevyhnutné je taktiež pravidelné sledovanie internetových stránok venujúcich sa problematike fondov. Vhodné je absolvovať kurz projektového manažéra.

2 STANOVENIE MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV

Merateľné ukazovatele sú mechanizmom na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Slúžia na priebežnú kontrolu jednotlivých opatrení, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne mohli byť odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Pre účely kontroly plnenia aktivít v Programe rozvoja Potvorice bolo doporučené sledovanie nižšie uvedených ukazovateľov. Obec si v samostatnej prílohe môže určiť východiskový stav indikátorov a naplánovať ich rozvoj do ďalších rokov. Podľa stanoveného plánu môže kontrolovať ich plnenie.

Tab č. 14 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie			
Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia	Zisťovacia metóda
Počet obyvateľov žijúcich v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Saldo prirodzenej výmeny	+/-	1x ročne	Štatistika
Saldo migrácie	+/-	1x ročne	Štatistika
% obyvateľov želajúcich si zostať v obci	%	1x ročne	Prieskum
Počet zrekonštruovaných objektov technickej a občianskej infraštruktúry	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet pracovných miest vytvorených priamo v obci	počet	1x ročne	Štatistika, Partnerstvo
Počet nezamestnaných v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Počet domácností separujúcich odpad	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet domácností pripojených na internet	počet	1x ročne	Prieskum Partnerstvo
Počet občanov ovládajúcich počítačové zručnosti	počet	1x ročne	Prieskum
Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet žiadostí o služby predškolského zariadenia – dopyt	počet	1x ročne	Partnerstvo
Počet pracovníkov zariadenia zabezpečujúceho predškolskú výchovu	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet kultúrnych a športových akcií poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Objem finančných prostriedkov získaných do obce nad rámec rozpočtu	EUR	1x ročne	Účtovníctvo obce
Počet návštevníkov obce	počet	1x ročne	Prognostika, Interné zdroje

E FINANČNÁ ČASŤ

1 FINANČNÝ PLÁN

Na vykonanie jednotlivých opatrení tak, aby mohol byť do roku 2023 prostredníctvom naplnenia priorít a špecifických cieľov naplnený strategický cieľ obce Potvorice bude potrebných asi 1.3 mil. Eur . Na vykonanie všetkých aktivít je potrebné zabezpečiť viac zdrojové financovanie – sústrediť finančné prostriedky od samosprávneho kraja, štátu, podnikateľských subjektov, nadácií a v neposlednom rade Európskej únie, pretože obec sa plánuje na celkovej čiastke finančných potrieb podieľať cca 857 tis. Eur.

Finančný plán počíta v značnej miere so získaním prostriedkov z fondov EU a iných dotačných programov ako i možnú spoluprácu so súkromným sektorom. V prípade neúspechu obce pri ich získavaní, bude implementácia plánovaných aktivít a realizácia stratégie rozvoja spomalená, resp. bude nevyhnutné hľadať iné možnosti financovania aktivít ako napríklad úverové zdroje, súkromného investora alebo sponzorstvo.

Podľa vývoja finančných možností, požiadaviek obce a rozpočtu na príslušný rok je možné finančný plán každoročne prehodnotiť.

Rok	Potreba prostriedkov	finančných	Financovanie obce	z rozpočtu	Financovanie zdrojov	z iných
2015		297128		257128		40000
2016		31000		15000		16000
2017		74000		11000		63000
2018		101500		28500		73000
2019		151500		31500		120000
2020		185000		20000		165000
2021		41000		16000		25000
2022		117500		12500		105000
2023		309000		59000		250000
SPOLU		1 307 628,00		450 628,00		857 000,00

zdroj: obec Potvorice

2 SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Program rozvoja obce Potvorice 2015 - 2023 je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Považany.

Program rozvoja obce Potvorice 2015 – 2023 bol pripomienkovaný zastupiteľstvom obce Potvorice v termíne od 10.08.2015 do 31.08.2015

.

Program rozvoja obce Potvorice 2015 - 2023 bol verejne prerokovaný v termíne od 10.08.2015 do 31.08.2015.

Program rozvoja obce Potvorice 2015 – 2023 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 31.08.2015 uznesením číslo 18/2015.

Program rozvoja obce Potvorice 2015 – 2023 bol zverejnený dňa 17.09.2015 na webovej stránke obce Potvorice.

POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE

1. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trenčianskeho samosprávneho kraja
2. Úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
4. www.povazie.sk
5. www.obecpotvorice.sk
6. www.statistics.sk

ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV A OBJEKTIV

- Tab. č. 1 Využitie pôdy - územie Potvorice 2014
- Tab. č. 2 Vývoj demografických ukazovateľov Obec Potvorice 2005 - 2013
- Tab. č. 3 Starnutie obyvateľstva POTVORICE
- Tab. č. 4 Vzdelanie Potvorice SOBD 2011
- Tab. č. 5 Národnostná štruktúra obyvateľstva POTVORICE SOBD 2011
- Tab. č. 6 Náboženské vyznanie v obci POTVORICE SOBD 2011
- Tab. č. 7 Ekonomická aktivita obyvateľstva Potvorice - porovnanie
- Tab. č. 8 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti
- Tab. č. 9 Počet uchádzačov o zamestnanie z obce Potvorice 2005 - 2013
- Tab. č.10 Rozpočet obce Potvorice
- Tab. č. 11 Osídlenie obce Potvorice
- Tab. č. 12 Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie v obci Potvorice
- Tab. č. 13 Spolky pôsobiace v obci a ich podpora
- Tab. č. 14 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie
- Tab. č. 15 Finančný plán obce POTVORICE 2015 – 2020
-
- Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov obce Potvorice
- Graf č. 2 Prienik migračné saldo , saldo prirodzenej výmeny – prieniky
- Graf č. 3 Uchádzači o zamestnanie – obec Potvorice 2005 – 2013
- Graf č. 4 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 – 2011
- Mapa 1: Geografická poloha obce Potvorice

Verzia 1.0

Program rozvoja obce Potvorice 2015 -2023 - zrealizovala Trenčianska regionálna rozvojová agentúra

Program rozvoja obce Potvorice 2015 – 2023 pripravila : Trenčianska regionálna rozvojová agentúra, Opatovská 23, 911 01 Trenčín, Tel : 032/744 45 79, Fax: 032/744 39 90, trra@trra.sk, www.trra.sk v roku 2015 ako plánovací dokument obce v súlade so schváleným zákonom č. 309/2014 , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, prihládajúc na odporúčania pracovnej verzie Metodiky na vypracovanie PR vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja v roku 2014. Neprešlo jazykovou úpravou.